

VAUCROSSON

**Stormächtigste allernådigste konung!
=(Rubr.)=(Vaucrosson & fils ainé.)
(Stockholm, tryckt hos Johan Christ.
Holmberg, 1800.).**

Stockholm
1800

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

1799 (1800)

43

VAUCROSSON & SÖN

Afkrift.

Stormägtigste Allernådigste Konung!

(30)

1700-1829

Sedan Gouverneuren och Conseillen på St. Barthelemy lemnat utan all åtlydnad tvänne Eders Maj:ts til dem, tid efter annan, aflätne Nådiga Befallningar, at inkomma med Förklaring så väl uppå våre underdånige Besvär öfver Gouverneurens och Conseillens Dom af den 15 Maji 1798 uti Frågan, om Lätte Moedrens införskrifvande, som uppå vår i öfrigt förde klagan, angående förtryck och hård medfart; — Och efter det Gouverneuren och Conseillen jemväl århållit del af Eders Maj:ts tredje Nådiga Remiss, hvarigenom samma Befallning blifvit förnyad, med föreläggande af ansvar; — så har fruktan derföre ånteligen förmått Gouverneuren och Conseillen at — ungefärligen vid samma tid, som Eders Maj:ts sista, eller fjerde Remiss, af ännu strängare innehåll, blef dem tilståld, — fullgöra hvad dem inemot två år förut ålegat: och då ej mindre Gouverneuren af Trolle än Justitiarien Bergstedt trodt sig behöfva at, hvar för sig, ingå uti enskilt försvar; samt den sistnämde, at särskilt afhandla hvarje del af vår klagan; så har deraf hårrört, at nu på en gång fem Förklaringar framkommit.

At bemöta allt hvad därutinnan är vordet anfört, anse vi icke allenast öfverflödigt, utan äfven otillåteligit. Vördnaden för Eders Maj:ts dyrbara tid utstakar gränstor för vår vidlyftighet, hvilke vi önske at ej öfvertråda: Och med föresatts; at endast uppehålla oss vid det hufvudsakeligaste innehåll, utbedje vi oss i underdånighet Eders Maj:ts Nådiga upmärksamhet för de *påminnelser* vi här framlägge.

Om ifrån sätter, hvaraf en anklagad Person betjenar sig, för at upställa sit försvar, någon slutföljd får dragas för Domarens öfvertygelse i sjelfva saken: — Om det är en sanning, at den oskyldigt tiltalade, äfven som den af misstag felagtige, alltid hämtar grunderne til sit försvar uti sjelfva sakens enkla sammanhang; men at däremot den med öfverlagt upfåt brottllige, den emot förmodan upträckte våldsvärkaren, merendels alltid söker, at, under anförande af osanningar i stället för Fakta, Sophismer i stället för skäl, bortblanda saken, eller åtminstone inveckla den i omständigheter, tjenlige at misledda Domaren: — Och om denna sanning, bestyrkt af den årfarenhet hvarom alla tiders brottmåls Historia vittnar, åger et sådant värde, at tillämpningen deraf uti förevarande sak icke kan aldeles underlåtas; — Så hafva Förklaranderne, uti deras vidlyftiga verk, mera arbetat för, än emot vårt ändamål.

Förklaranderne hafva icke kunnat hvarken uttryckeligen neka sanfärdigheten af de våldsamma händelser våre Besvär omtala, eller med någre laglige skäl vederlägga en enda af våre klago-puncter. De hafva likväl kânt deras behof af Försvar: Och för at hjälpa sig utur denna brydsamma belågenhet, hafva de, under den långa betänketid de tagit sig, ihopsatt et systeme af Förfåt, öfver hvars djerfhet vi icke kunna nog uttrycka vår förundran.

Underdånige påminnelser af
Vaucrosson & Fils Ainé.

A

För

För at afvånda det straff, som enligt Svenke Lagarne, ofelbart skulle följa up-
på et förfarande, sådant som Förklarandernes emot oss varit, då det samma, enligt
dets natur, såsom et simpelt Brott mål betraktades, hafva Förklaranderne infett
nödvändigheten af, at förvandla Frågans egenkap: Och de hafva alltså bemödat sig
at gifva den en helt och hållet Politisk. — I hopp at kunna gifva åt Eders Maj:ts
upmärksamhet en derefter lämpad rigtning, hafva Förklaranderne, uti deras för-
svar, alltid sammanbundit hvarje af våre klago-puncter vid någon omständighet, ta-
gen utur berättelsen om det missförstånd, som de fednare åren varit emellan Gou-
vernementerne på St. Barthelemy och Guadeloupe: — Med en påtaglig föresats; at
fåta vid Eders Maj:ts öfvertygelse i detta mål, et intryck af vedervilja emot oss,
och medlidande för dem, hafva Förklaranderne varit forgfällige at gifva oss de
svåraste tilmålen: de föreställa oss såsom ordfaken til nysnämde missförstånd, och
til all den skada Öens handel lidit af Fransyske Kapare; de afmåla oss såsom
elake, orolige och, långst före denna saks början, förstörde Flygtingar: — och de
underlåta icke, at vid allt detta, nyttja den trampade oskuldens ton af säkerhet; at
allestädes ifrå för fanning och rättvisa; och, framsör alt, at försåkra om renheten
af deras upslåt, så väl som om vigten af de fördelar Öen skal, genom deras lyck-
liga administration, vunnit.

Så elak denna plan också är, och så slugt den äfven blifvit utförd; så litet
befare vi ändå des följder. Med det begrepp vi göra oss om Eders Maj:ts
goda urskillning och starka känsla för rättvisan, står icke at förena någon fruktan,
det Eders Maj:tt skulle kunna, i någondera, förvillas af en sammanfattning utan
all vårkelig grund, af föregifvande, blottade på all slags bevis. — Men då vi icke
allenaft uprigtigt värde Eders Maj:ts håg, at i hvarje sak utleta fanningen, och
derföre anse oss pligtige, at i alla delar gå det samma i underdånighet til mötes;
utan jemväl för egne delar, äro angelägne, at i öppen dag, visa ovärdigheten af
detta Förklarandernes upförande, på det at den skugga, som därigenom velat ka-
stas på oss, må varda undanröjd; så finne vi oss nödsakade, at följa Förklarand-
erne uti de fleste, så Politiske, som öfrige utsvåfningar ifrån sjelfva faken, uti
hvilke Förklaranderne sökt deras hufvudsakeliga försvar.

Vid granskningen af desse, anse vi betydligast vara, det utaf Gouverneuren
af Trolle och Justitiarien Bergstedt föreburne sammanhang emellan de händelser,
hvilke utgöra föremålen för vår klagan, samt Gouverneurens och Conseillens for-
na belågenhet, i anseende til Fransyska Regeringen på Guadeloupe.

Af de lika oredige, som vidlyftige anföranden, hvarutinnan så väl Trolle som
Bergstedt nämne oss, Franske Agenterne, sig sjelfve, och hvarjehanda til faken
främmande ämnen, alt sammanblandat, kunne vi ej draga annan mening, än at
därigenom vil påstås, det sedan vi, såsom Fransyske Emigranter, skola, dels ge-
nom visad ovilja emot Fransyska Partiet, dels genom oförsigtige Correspondencer,
ådragit oss Agenternes på Guadeloupe hat och fiendskap, så skal det hot, hvarmed
Agenterne förföljt oss, liksom författ Gouverneuren och Conseillen i nödvång, at
emot oss taga de i våre Besvär öfverklagade steg.

Be-

Beskaffenheten af hela denna uppgift röjes snart, då man efterfinnar at icke en enda handling, bevisande densamma, blifvit föreredd. Huru lätt hade det icke varit för Förklaranderne at bilägga åtminstone något af de bref, eller någon af de Noter, hvaruti Agenternes förföljelser emot oss *enskildt*, och hot emot Regeringen för vår skuld, varit synbar, om någon sin någre sådana gifvits? Ty de bref Förklaranderne företedt, upgifva allmänna orsaker. Och förklaranderne, hvilka varit så beställsamma at uppsnappa våre bref, hvarföre hafva de icke bilagt något enda, hvarigenom vi kunde sågas hafva gjort oss förtjente af Agenternas hat?

Vi betyge däremot högtideligen, at så sant der än värdeligen är, at vi allt ifrån början af Robespierres Regering voro mål för des Agenters hat, så falskt är det, at vi någon sin gifvit anledning til detta hat genom annat, än vårt naturliga bemödande, at undanrycka vår Egendom deras rofgrighet, samt mit, Vaucrosfons Fader, deltagande såsom Ledamot af Eders Maj:ts Conseille uti et dels Beslut, däruti rättvisan, men ej Fransyska Partiets vilja följdes. Äfven så fullkomligen ofant är det också, at någon sin Agenterne för vår *enskilde* skuld använt, emot Regeringen på Barthelemy, något hot, eller, då vi undantage hvad Bergstedt kallar Biguards klammer, (det vi förbehålle oss at få här längre fram vidröra) någon sin blandat sig uti de saker, hvilka *enskildt* angått oss, Tvärtom skole vi här nedanföre, med bevis, hvars giltighet Förklaranderne sjelfve årkänt, ådagalägga at det just varit Trolle, Bergstedt och Dreyer, som provocerat Franske Agenternes på Guadeloupe bitterhet emot oss, i afligt, at förmå dem deltaga uti förföljelsen, eller åtminstone däråt lemna anledningar.

Af härhos följande Pals Litt. A a (hvilket vi ej uttogo förr än sedan vi redan 3 år bodt å Barthelemy, och då vi först beslutade, at där för alltid kvarblifva) värdes Eders Maj:it intaga, det vi ingalunda kunne af några andre, än våre från sanningen så långt afvikne ovänner, kallas Franske Emigranter. Vi hafve visserligen haft, och innehafve ännu Egendom å Franske Öarne; men vi hafve aldrig där varit bosatte. S:t Eustache, hvarifrån vi ingalunda emigrerat, utan på fått denna Bilaga ovedersägelsen styrker, med vederbörligt tillstånd afflyttat, är en Baravilke Republicken tilhörig Besittning.

Men för at i sit rätta ljus framställa beskaffenheten af hela denna Förklarandernes tilflygt; och tillika, såsom i oskiljagtig gemenskap därmed, bevisa det ofog, hvarmed Förklaranderne beskyllat oss, at hafva varit vållande til den missfämja, som uppstått emellan Regeringarne på Guadeloupe och St. Barthelemy, så väl som til de obehaglige följder därpå, hvilka drabbat den sistnämde Öes handel m. m.; anhålle vi underdånigst at få, i sammanhang med de ämnen oss tilhör at besvara, göra en, på årkände och bevisade Facta grundad, Berättelse, ej mindre om sjelfva denna missfämja i allmänhet, än äfven om Agenten Victor Hugues förhållande emot oss *enskildt*.

Ifrån den bitterhet, hvarmed Kriget emellan Frankrike och England blifvit fördr; ifrån den underlåtenhet af all agning för Neutralitetsens rätt, som utmärkt desle Magter gemensamt; — samt ifrån Agenten Hugues högmodiga tiltagshet,

het, och Gouverneuren Trolles estergifvande svaghet, härröra endast orfakerne til oenigheten emellan Guadeloupe och St: Barthelemy; och derifrån des följder. Såsom bevis därpå, åberope vi med mycken visshet de underdånige Rapporter ifrån Gouverneurs-Embeter för åren 1792, 93, 94, 95, 96 och 1797; hvilka til Eders Maj:t inkommit. De omförmäla flere sådane omständigheter, hvilka alle tillräckeligen bevittna, at Öens handel, den tiden icke var mera respecerad af Franske Kapare, än sedermera: at upbringningar af Svenske Handels-Fartyg, äfven genom Franske Örlogsmän, til Guadeloupe; och at, å sistnämde ställe Embargos läggande på Fartyg, så väl ifrån Barthelemy som andre Neutrale Öar, voro händelser, lika så vanlige den tiden, som efteråt. Dåvarande Justitiarien Norderlings beskickning til Guadeloupe år 1795, för at utvärka anhållne Svenske Handels Fartygs lösgifvande; — så väl som den Brevväxling, hvilken år 1796 förefallit emellan båda Gouvernemen-terne, angående dels en af åtskillige Handlande å St: Barthelemy til Gouverneurs-Embeter därstädes ingifven skriftelig anhållan om beskydd emot Franske Kaparnes våld, dels et vid Conseillen då anhängit Mål, rörande en af Fransyske Kapare ifrån ägaren bortröfvad Neger; — bevisar nogsam, at förhållander å Franske sidan före 1796 års slut, ingalunda var fredligare eller vånskapligare, än derefter.

Det ingick ej uti Herrar Trolles och Bergstedts plan hvarken at omnämna alt detta, eller medgifva det lugn och den enighet, som rådde emellan båda Gouvernementerna ända ifrån 1796 års slut, til straxt efter Justitiarien Bergstedts inträde i tjensten i Sept. 1797, då missfämjan åter utbrast. Anförandet af alle desse omständigheter skulle naturligtvis hafva fördt til den frågan: *hafva uti någon enda af dem Vaucrossönerne haft del eller ej?* — Och då åter vid underlöknigen däraf Förklarandernes plan oundvikeligligen skulle ramla, så är lätt at finna det de ingalunda kunde vilja gifva en sådan anledning.

Vi hafve ingen ting mindre förmodat, än möjligheten af alla de påfund, hvarmed Förklaranderne lökt leda Eders Maj:t ifrån sanningen: Vi hafve således hvarken förut sett nödvändigheten af bevis däremot, eller förskaffat oss sådane. Men lyckligtvis förvaras alla de til denna undersökning nödvändige uplysningar uti ofvanberörde underdånige Rapporter: Och vi bönfalle därför underdånigst at Eders Maj:t nådigst täcktes låta Sig dem föredraga.

Utom et ojäfagtigt bestyrkande af hvad vi redan andragit, värdes Eders Maj:t däraf inhämta: 1:o huruledes icke ens våre namn varit inblandade uti något af de missförstånd, som timat före den tid, hvilken börjat Epoken af Förklarandernes förföljelser emot oss. Och 2:o huruledes 1797 års ruptur tilkom endast deraf, at sedan en Fransos, vid namn Allary, anstält et mord å en Svensk Sjö-Capitain, och därför blifvit häckrad, samt under ransakning stäld, så ånötte sig ej Hugues med den svaghet Conseillen visade, at utlemna Allary emot Biguards borgen, utan hade ännu den djerfheten, at icke allenast fordra det Conseillen skulle ändra sin Dom uti samma sak, utan äfven, under hot, förbjuda Domens värkställighet, hvaraf följden blef at Allary, ehuru vistande på Öen, och i alla ögnablick trottsande Styrelsens magt, likväl aldeles undgeck straffet. Häftigheten härvid gick
ända

ända därtill, at båda Gouvernementerne decreterade uphörande af all Communication, intil des eftergifvenhet visades å andra sidan.

När nu altså *rätta orsaken* til rupturen är gifven; och Förklaranderne åtminstone ännu icke fallit på den orimligheten at tillägga oss någon delagtighet uti samma orsak, det vill säga uti Allaryske målet; så blifver ju folklart följden, at värkningarne, den skada Öns handel den tiden lidit, icke heller kunna oss tillskrifvas: Och således äfven, at den beskyllning, som i desse delar blifvit oss af Förklaranderne gjord, icke kan hafva annat uphof eller ändamål, än den plan vi redan i underdånighet anmärkt,

At hafva ägt Hugues fiendskap, skulle nu mera i sjelfva Frankrike snarare anses til förtjenst, än för brottslighet: Vi väntade också ej, at finna sådant vara oss til last lagt af personer, hvilke åtminstone icke inför Thronen våga tilstå någon fallenhet för de tankefärr, hvilkas prädikare och värkställare Hugues i så öfverdrifven måtto var. At undgå Hugues upmärksamhet var omöjligt; och för hvar person, känd antingen såsom förmögen, eller tilgifven en laglig ordning, åtföljde alltid fiendskapen Hugues första upmärksamhet. Denne Antillernes Robespierre, som uti sine tryckte Proclamationer, skröt utaf det Tusendetal af människor, dem han lätit antingen Guillotineras eller Fülleras, ägde sluteligen på S:t Eustache äfven så oinskränkt magt, som på Guadeloupe: Han kunde således icke vara okunnig om vår belägenhet och våre tankefärr: Äf honom, som belade vår egendom, ehvar den under hans område fants, med Sequestre, och det för ingen annan orsak, än at den lofvade et godt rof, kunde det brottet ej förlätas, at hafva, ehuru långt före hans ankomst, frälsat en icke obetydlig: Vi tilhörde aldrig det Partie å S:t Barthelemy som knåböjde för honom eller hans värktyg, Franske Consulen Biguard: Och desse skäl voro mera än tilräckelige, för at göra oss af dem förhatade. Men vi voro icke ensam i denna belägenhet: den delades af mångfaldige andre, såsom de Vonne, med flere, och däribland äfven åtskillige af Conseillens Ledamöter, framför hvilke alle vi också ingalunda af Agenterne utmärktes.

At vi inom oss buro för Agenterne afsky och förakt, det var naturligt; och om desse känslor behöfde rättfärdigas af något annat, än Agenternes egne gärningar, så skulle vi citera den uppenbara vanära, hvarmed Agenterne sedermera blefvo hemkallade. Men sådant är ej af nöden. Det hade likväl varit et ovärdigt brott emot den Regering, hvars beskydd vi åtminstone då hoppades åga, om vi, genom någon oförfigtighet, ådragit densamme ledsamheter; men, utom at sådant aldrig kunnat oss bevisas, motfåges til och med misstanken derom blott af den reflection, at sådant väl tillika varit den största dumhet, då kanske hälften af vår egendom befants i Agenternes våld, och således därigenom skulle förfyllas. At jag, Vaucrosens Fader, i egetskap af Ledamot i Conseillen på S:t Barthelemy dömde Kaparen, som på et lömskt sätt röfvat Negern ifrån dess ägare, at honom återställa, kan väl ingalunda få namn af oförfigtighet, då jag därigenom endast upfylde hvad Ed och Samvete af mig fordrade. At i en tid då, just under det enigheten mellan Gouvernementerne var som bäst, Fransyske Kaparnes drif-

stigh t, gick så långt, at de beständigt, dels lade sig in i Gustavias Hamn, dels kryssade där utanföre, och vid upptäckandet af hvarje ankommande Seglare gingo emot densamma, samt, utan åtskillnad om den tilhörde Svenskar, Öens Innevånare, eller andre, upbragte den, (stundom under Fästningens kanoner) samt förde den til någon Fransk hamn, där alle sådane Fartyg skyndsammeligen förklarades för priser, hvarefter Kaparne återkommo, för at lura på nytt rof; — At i sådan tid af allmän osäkerhet, då S:t Barthelemy mera liknade en bloquerad hamn, än en neutral, vi icke undandrogo oss från deltagande i den åtgärd, som af Öens förnämste Handlande vidtogs, at nämligen, uti en til Gouverneuren ingifven skrift, söka väcka någon värksamhet til Handels beskydd; — Detta steg, rättvist i sin grund, oskyldigt i sin afsigt, och framtvingit af tide-punctens tryckande bekymmer, lärer; billigen och lagligen betraktadt, visserligen icke heller kunna kallas, hvarken oförsigtighet eller brott, ehuru mine förföljare nu göra sig så mycken möda, at däråt gifva en uttydning af båda delarne. Ingen ting vederlägger mera alt hvad om detta steg af Förklaranderne säges, än documentet sjelft, vid Förklaringarne bilagt: och vi återöpe därför det samma. At det är sammanfatt med så mycken moderation, som ämnet tillåt, finner man vid minsta efterfinnande af Handels och de Handlandes belägenhet den tiden; hvarom man här likväl altid skall göra sig et ganska ofullständigt begrep. Man skal, til exempel, här ante följande händelse otrolig, som därför dock ej är mindre sann, och på hvars trovärdighet vi återöpe det vittnesbörd alle härvarande Svenskar, som den tiden vistades på S:t Barthelemy icke kunna vägra. En liten Fransk Kapare Båt hade helt nära intil Öen, upbragt et ankommande Svenskt Fartyg; och som vinden blåste ifrån Franke Hamnarne, så gick Prifemästaren, med sit rof, in i Gustavias Hamn, och låg där, under Fästningens Kanoner, i nära två dygn helt trygg, boendes om bord å det Svenska Fartyget. Detta uppenbara gåckande, (som likväl tildrog sig något före Gouverneuren Trolles ankomst til Öen) väckte naturligtvis hvarje Innevånares harm; och, på gjord muntelig föreställning, tvang dåvarande Gouverneuren åteligen Kaparen at återlämna Fartyget. Hugues sjelf nödgades, åtminstone för syn skull, i et af de bilagde brefven til Conseillen 1796, tilstå denne Kaparens brottslighet. Den goda värkan nysnämde munteliga föreställning hade, gaf anledning til den skrifteliga, hvarom nu fråga är, Denna ingafs 1796, vid samma tid, som rättegången, angående Negerens borttröfvande, af dömdes; och at båda desse händelser väckte Hugues missnöje, yttrat i den Brevväxling, hvarom här förut är talat, är onekeligt, men lika onekeligt är också, at intet annat brouillerie därpå följde. (I Conseillen rådde den tiden en hel annan ton: Hugues orimlige bref och hotelser bemöttes med det föragt de förtjente; man nedlåt sig icke til befallningars emottagande ifrån Guadeloupe, såsom beklagligen skedde, sedan Justitiarien Bergstedt fått inträde i Conseillen) och inom 3:ne veckor, var missförståndet stillat. Det var just därpå, som den långa mellantiden af lugn och fredlighet följde. At vi voro uphofsman til samma skrift, är en af de många beskyllningar, hvilke blifvit af Förklaranderne framkastade, utan at bifogas af ringaste bevis. Vi voro
det

det visserligen icke; men då skriftens innehåll icke var brottsligt, hvaruti bestod vål brottet af, at hafva åstadkommit den? At denna beskyllning, som förurlåter hos oss et ganska stort anseende ibland Öens Handlande (hvilke således skulle hafva undertecknat skriften endast för at göra oss til viljes) i öfrigt oändeligen con-
trafterar med det elaka anseende, och den obetydlighet, hvilken Förklaranderne annars villja gifva oss; lårer icke undfalla Eders Maj: Agenternes egne bref för den tiden, bilagde förklaringarne, utvisa desutom, at det icke var oss, utan Ju-
stitiarien Norderling, som af dem (förmodeligen lika ogrundadt) anlågs vara up-
hofvet til skriften. At Förklaranderne beskyllning, som skulle vi den tiden up-
fört oss såsom fiender til Agenterne, icke heller är äldre, än sedan de kommit i
behof at sammanfatta den; det visar Conseillens bref til Agenterne af den 11 No-
vember 1796, äfven bilagt Förklaringarne, däri uttryckeligen säges, ibland annat,
at Conseillen icke kände några Öens Innevånare, som kunde anses för Republi-
quens ovänner.

För vår handel var nödvändigt at vår correspondent i New York, vår Måg
och Svåger, Hr La Croix, äfven som våre Correspondenter i Amsterdam och Pa-
ris, Hrr Angeli och Texier, århöllo underrättelse om vår belågenhet, för at efter
den mer eller mindre säkerhet för Sjöfarten, hvartil man deraf kunde fluta, råtta
sine expeditioner: vi kunde således icke undgå at meddela den; och uti bref, hvil-
ke angeck Famille- och Handels-affairer, gifvo vi dem del af förenämde, til Gou-
verneuren ingifne skrift, så vål som af den Brefväxling, Gouvernementerne emel-
lan, som hade följt däruppå. Desse bref blefvo, tillika med Skepparen som dem
medhade, upbragte och afgifne til Hugues, hvilken likväl därå icke gjorde vidare
asseende, än blott at han, uti bref rörande andre ämnen, begårde uplysning huru
berörde skriftväxling kommit i våre händer. Häröfver utbreda sig nu Förklarand-
erne så svårligen, at det visst ej är deras fel om icke ockfå detta, helt naturliga,
och i sina följder så högst oberydliga steg, bibehåller den stämpel af Statsbott,
som de bjuda til at derå fåta. Om sjelfva Brefväxlingen emellan Cabinetternre på
Guadeloupe och St. Barthelemy (för at följa Bergstedts lika så löjlige som hög-
modiga talesfätt) varit hemlig; eller angår ämnen, som borde hemliga hållas; eller
om vi genom oloflige utvägar förskaffat oss afskrifter deraf ifrån någotdera af Ca-
binetterne; så hade våre meddelte underrättelser visserligen varit brottslige, och vi
straffbare; men då nu förhållandet varit aldeles motsatzen, så måste omdömet vål
ockfå derefter rättas. Vårkeliga förloppet var detta: den Officerare som var af
Hugues utsländ med Depecherne, innehållande början af ifrågavarande Brefväxling,
anlånde en Lördags afton. Depecherne voro stälde til Gouverneuren och Conseil-
len; men Gouverneuren trodde någon Conseillens Extra sammankomst på Sönda-
gen derfor icke vara nödig; och Officeraren måste således tilbringa den dagen på
St. Barthelemy. Mot middagen utkom det rygte at Depechernes innehåll var in-
gen ting mindre, än en Krigs Declaration, samt at Hugues var med en Militä-
risk styrka i annalkande; och mot aftonen var samma rygte allmänt öfver hela
Öen. Vårkan deraf på allas sinnen blef genast synbar. Alle som icke voro Fran-
ske

ske Agenternes Kreatur, skyndade at ingå i författning til undanflygt, emedan man icke anfåg motståndet möjligt: och Gouverneuren, som härom underrättades, hade all möda, at återhålla allmänna oron och beställsamheten. Conseillen sammanträdde änteligen Måndags morgonen kl. 9; och folkmängden strömmade dit. Gouverneuren och Conseillen, mera brydde af rygget, och des följder, än af Hugues depecher, funno nödvändigt at tilfredsställa folket. Conseille-rummets dörrar öppnades, och folket insläpres, så vidt rummet medgaf: Häruppå blefvo alle Hugues bref uppläste, först på Fransyska och sedan på Ångelska: och derefter tilkännagafs af Gouverneuren och då varande Justitiarien, at, om ännu någon tviflan, angående brefvens innehåll, vore, så skulle hvar ock en åga, at derom hos Justitiarien taga personlig kännedom: Hugues anmodar jemväl sjelf Gouverneuren at gifva de Handlande del af des bref. Enår, en längre tid derefter, våre bref voro upsnappade; och Hugues förenämde begåran om uplysning förhades i Conseillen, afgaf Justitiarien Norderling et anförande til Protocollet, därutiinnan Conseillen århinderades om den oinskränkta publicitet som Hugueske brevväxlingen haft, och den nödvändighet, som därtill hade föranledt. I detta anförande instämde Conseillens öfrige Ledamöter. Conseillens Protocoll för den 9 Januarii 1798, äfven insändt, innehållande berörde Dictamen, bevisar sanningen af denna upgift, — Och ändå beskyllas vi at hafva yppat desse Regeringens hemligheter! Vår inre känsla fåger ofs likväl, at Eders Maj:t omöjligan kan taga vilse om den affigt Förklaranderne haft med denna tilvitelse.

Det ibland Handlingarne befintelige Protocoll, hållit vid den af Gouverneuren tillfälde så kallade Assemblé des Notables, utreder beskaffenheten af hvad Bergstedt så ofta nämner för Biguards klammer. Uti et upsnappat bref, hvilket den sistnämde påstod vara ifrån ofs; men som vi aldrig årkänt, är i sammanhang med åtskillige handelsaffairer, omtalat den olägenhet Författarne årforo at Terroristen Biguard, och den försigtighet, som derföre borde tagas til förekommande af tilfälle för denne elake Mannen, at århålla underrättelse om de Fartyg hvilke innehade egendom, tilhörig Författarne. Häraf stött, eller glad at änteligen århålla en pretext, utfar Biguard på fått berörde Protocoll visar: och detta är det enda steg ifrån Franske sidan, som enskilt varit syftat emot ofs, eller som utmärkt särskilt hat emot ofs, framför alle de många öfrige å St. Barthelemy, hvilke befunno sig i et lika förhållande som vi. Men om Biguard, upbragt af begäret til hämd, samt för at åt ämnet gifva vikt, och således göra sig förfäkrad om et strängt behandlande emot ofs, tillätit sig at listigt sammanblanda omständigheter rörande blott honom, personligen, med dem, angående Franske Republicuen; så var det likväl oförlätelig, at Gouverneuren icke gjorde skilnaden. Och oförlätligare år, at Förklaranderne nu vilja anförä en sådan emellan Biguard, blott individuellement, men ej å Ämbetes eller des Comittenters vägnar, å ena, och ofs å andra sidan, förefallen oenighet, såsom bevis på Franske Regeringens särskilte förföljelse emot ofs, eller förefatts at, för vår skuld, hemföka St. Barthelemy. Med icke en enda Handling kunna Förklaranderne styrka det Agenterne på Guadeloupe uppå något vis blandat sig

fig i berörde oenighet, (hvilken var helt annan än den emellan Biguard och Norderling, hvarom Agenterne uti deras bref tala) eller med deras åtgärd däruti understödt Biguard. Och så länge detta står fast; så länge lika litet vifas kan, det vi, uti något vårt bref tillåtit ofs andre politiske reflectioner, än dem, hvilkas värde varit oskiljagtigt förknippadt med våre handelsoperationer; så länge måste, inför en rättvis Domare, den fördel aldrig kunna äga rum, hvilken Förklaranderne, genom en sådan händelsernes förtydning til bevis, påräknat; och således äfven de därvid fogade fanningslöse tilmälen förfela deras ändamål.

Då vi nu altfä icke uti détaillerne kunnat igenfinna någon sådan Franska Regeringens värfsamhet emot ofs, hvaraf en slags ursäkt, om icke försvar, kunde lånas åt Förklarandernes upförande; så återstår ofs at med yttersta noggranhet söka densamma uti sjelfva grunden, det vil säga, uti processen angående det föregifne brottet af lätte Moedrerers införskrifvande.

Anledningen til denna Process hafva Förklaranderne sjelfve uppgifvit vara tagen af en utaf Handlanderne Wölffer & Metzler, under rätttegången med dem, likfom på höft hafd utlåtelse, det de förmodade, at vi lätte Moedrer införskrefvo. Uphofvet kan således icke tillskrifvas Franske Regeringen; och det så mycket mindre, som något enda spår icke förefinnes, at, sedan anledningen var gifven, Franske Regeringen ens påyrkade des uptagande, under hela den långa tid, som var emellan Metzlerske sakens avslutande, och dennes början. At Förklaranderne, hvilke nu skryta öfver det skydd de lämnat ofs emot nämnde Regerings förföljelser, likväl haft all möjelig möda o spard för at åstadkomma den, åtminstone at gifva den tilfälle at värka, det bevisas ej allenast af den omsorg de haft at affända Signeul såfom Parlementaire til breffvens upsnappande, än den skrifvelse denne medförde ifrån Gouverneuren til Franske Agenterne, daterad den 11 Sept. 1797, och under Litt. F. F. intagen bland Förklarandernes bilagor. — At, efter det våre så kallade Beskyddare således anlitat Franske Agenterne om den *personliga godhet*, at biträda med de så begärlige breffven, (utom hvilka vårt lugn ej kunnat störas, eller någon så beskaffad förföljelse emot ofs anställas): — At sedan Agenterne, (enligt yttrandet uti deras Decret den 6 Pluviose, Republiques 6:te år, under N:o 4. intagen bland de förut tryckte Bilagor), blifvit officielt *anmanade* at uti förföljelsen deltaga, och således ärhållit en mera än begriplig vink, at i denne sak framkomma med deras vanliga språk, hotelser; — At derefter, — och sedan Agenterne i så måtto fullgjordt Förklarandernes önskan, at desse ärhållit afskrifter af Breffven, — begära det Agenterne, så vane vid at lägga sig uti nästan alle Conseillens förehafvanden, icke skulle efterfråga den sakens slut, hvaruti deras hjälp varit så hufvudsaklig; det hade varit en orimlighet. Likväl gifva icke Handlingarne anledning at Agenterne tagit någon vidare del i saken. Sift äberopade Decret uplyser väl det Agenterne, i betraktande därpå at rättvisa i denna sak skulle blifvit vägrad, beslutat, det alle mål å Guadeloupe,

angående Svenskar, skulle hvila intil des Gouverneuren på St. Barthelemy öppnade sine Domstolar för Fransmännen: Och detta Décret, — framlemnat få utan tillkännagifvande af de särskilte omständigheter, hvarunder det blifvit fattat, — tyckes värkeligen utmärka det Agenterne fästet mycken vigt vid ifrågavarande process; men då härvid i betragtande kommer, at det samma, enligt des datum, följde directe och genast uppå den Resolution Conseillen, i anledning af Agenternes vägrande at tillåta Allary undergå det honom ådömde straff, hade tagit, af innehåll, det Conseillen icke förr än Allary fått straffas, uptog eller befattade sig med mål, däri Fransmän ägde del; — och då man efterfinnar häftigheten af den ruptur, hvartil nyfsnämde Resolution gaf anledning; så finner man lätt, at Decretet varit blott deraf en följd, ehuru naturligtvis medvetandet af den orättvisa som låg uti Allarys beskyddande, och brist af andre skäl, vållat at Agenterne endast nyttjat det ofvanförmälte. At detta var pretext, men ej skäl, synes jämväl klarligen däraf, at det ingalunda instämde med sjelfva förhållandet. Conseillen hade hvarken gifvit upskofs-utslag, eller då ännu afgjort faken, och kunde således icke fågas hafva däri, på något sätt, vägrat rättvisan. Detta mål angeck ej någre Fransmän, samt kunde således icke heller hänföras til de, hvilka Resolutionen åsyftade. — Det styrkes ytterligare däraf, at sedan rupturen blef stillad, och Domstolarne ömfesides öppnades, brydde Agenterne sig aldeles icke vidare om Moöd-faken, eller des utgång. Desutom kan detta Decret icke utan förtydning hvarken i hänseende til ofs, eller Öen, ärhålla en så farlig betydighet, som Förklaranderne velat däråt gifva: ty kunna väl Agenterne fågas hafva därigenom fordrat det vi skulle emot Svensk Lag och rättvisa handteras? eller är Öen därigenom hotad med något annat, än répressfailler för det afbräck som, genom Conseillens förberörde Resolution, redan var gjordt, och hvarpå sådana i alla fall, Moöd-faken förutan, hade varit at vänta?

Ännu en icke obetydlig reflection ärbjuder sig här. Så snart Eders Maj:ts Nådiga Inhibitions-Utslag ankom til Öen, uphörde aldeles på en gång all förföljelse emot ofs, så af Förklaranderne, som af Franske Agenterne: icke en gång Biguard tiltrodde sig at mera oroas ofs: Ifrån den dagen hafva våra Fartyg icke varit underkastade mera osäkerhet än Öens öfrige Innevånares: Och jag Vaucrosfon Fader, har utan fara besökt Franske Öarne, samt blifvit med välvilja bemött: I anseende til Förklaranderne är förändringen lätt förklarad, men icke i anseende til Franske Agenterne: hos de förre, såsom Eders Maj:ts Underfätare och Ämbetsmän, var fruktan för Eders Maj:ts rättvisa helt naturlig, men kan väl någon sådan hos de fednare förmodas? — kan hos desse med förutfättandet af et öfverdrifvet hat, en ytterlig hämedlyfnad, förenas denna foglighet? När värkade motståndet til passionens qväfvande hos en oberoende Person? Synes icke snarare troligt, at Agenternes förra upförande endast varit et ej oslugt begagnande af Förklarandernes
fvag-

fvaghet, deras förefats at förtrycka ofs, dels en följd af den tön som Agenterne då för tiden brukade mot alle sine Grannar, alt efter som den lyckades? Europa är icke okunnigt om det lika fätt, hvarpå Franske Agenterne den tiden bröto ut emot Svenska, Danska och Spanska Gouvernementerne, samt emot Washington sjelf: men med en värkelig känsla af Svenske Medborgare, önske vi, det mera okunnighet rådde om olikheten af den framgång Agenterne därvid ärforo.

All underfökning, stödjande sig på fanning, är således otillräckelig för at upptäcka någon af Guadeloupske Gouvernementet emot ofs, *särskilt ifrån andre* i vår belägenhet, rigtad förföljelse, eller någre sådane hotelser, hvaraf Förklaranderne bordt kunna förfäras.

Antagom likväl för et ögnablick, at sådant existerat; så behöfve vi, til vederläggande af den bevisning Förklaranderne därifrån vilja draga, icke mera, än blott åberopa det högtideliga Löfte, som blifvit, uti vårt århällne Naturalisations-Bref å Eders Maj:ts höga vägnar, ofs gifvit, om åtnjutande af *Beskydd* och *Säkerhet* för ofs och vår egendom. Et löfte, dyrbart för ofs, som i förlitande därtill nedfatt ofs å Öen, samt ditfört vårt goda; och på det högsta förbindande för Förklaranderne, åt hvilke upfyllandet är vordet i nåder anförtrott.

At Förklaranderne sjelfve våldsamt brutit helgden af detta löfte, det visar faken: at de varit därtill nödfakade, det hafva de icke gittat på något fätt styrka; och vi tro ofs nu hafva visat motfatsen: — Men at utländkt inflytande likväl kunnat i någor mån vara en bi-orsak, det hafve vi i Besvären sjelfve anført, i den öfvertygelse at Förklarandernes brottlighet derigenom ingalunda förminskades.

Genom alt hvad här i underdånighet är andraget, tro vi änteligen uppenbart vara, *at denna sak* visserligen icke äger någon enda Politisk sida: och vi begifve ofs därför til sjelfve Frågorne, uti deras naturliga enkelhet.

At Gouverneuren af Trolle vid en anstald så kallad Assemblée des Notables, på et för ofs anstöteligt fätt företagit ransfakning i et mål af den beskaffenhet, at det påtageligen endast tilhörde Domstols uptagande; samt at han, sedan vi, til följe af Lag och Reglemente, åtkat målets förvisande til Conseillen, därför ofs lagfört, och påstått vårt straffande, som skulle vi derigenom vägrat erkänna Eders Maj:ts honom nådigt updragne magt: — desse olagligheter, utmärkande bitterhet emot ofs, och okunnighet om författningarne, har Herr af Trolle icke förnekat. Han har föregifvit at de skett på Consuln Biguards begäran; men han har sådant icke med något Biguards erkännande i bevis ledt. Och om så äfven vore, blefve förbrytelse derföre icke mindre. De stadna honom således til last.

At Gouverneuren låtit, med beväpnad magt, utur vårt eget hus och emot vår vilja, frantaga ofs en ofs lagligen tilhörig egendom, vår Bref-Copie-Bok: — det är af honom medgifvet. Detta våld, innefattande Embets

tets missbruk, blifver väl således egentligen för hans räkning; men som icke allenast af Protocolterne, utan ock af Conseillens underdåniga förklaring, finnes styrkt och medgifvet vara, ej mindre, det Gouverneuren d. 28 Dec. 1797, Bref-Copie-Boken til Conseillen aflemnad, än äfven, at Conseillen — (som således ärhållit officiel kännedom af händelsen både genom Gouverneurens anmälan til Protocollet, och våre til Conseillens 2:ne förste Ledamöter, Dreyer och Bergstedt, dagen förut aflätne Bref), — i stället för at Boken genast återställa, och således rätta Gouverneurens förbrytelse, behållit den samma intill den 16 Jan. 1798, och därigenom vållat at vi deraf hela den tiden varit i saknad; altfå kunna de af Conseillens Ledamöter, hvilke bivistat sammanträdet den 28 December, icke heller undgå at lagligen ansvara för en sådan deras delagtighet. På olika fätt, men lika oantaglige, hafva Herrar Trolle och Bergstedt förklarat orfakerne til denna händelse: och gemensamt med Conseillens öfrige Ledamöter, öfvergå de til den oförskämdhet, at handtera den såsom obetydlig. Den öme omsorg, hvarmed Eders Maj:t vidmagthåller inom Fäderneslandet allmän och enskild säkerhet, gör oss förvissade det Eders Maj:t icke anser desse Samfunds-inrättningens förnämste ändamål vara af mindre vigt för Colonien. Brott däremot äro alltid räknade för högst straffbare; och bevare Gud från den tid, då de icke mera vore det! — En fullkomligare egenkap af brott emot den säkerhet, hvar man bör äga inom sitt hus och för sin egendom, än i frågavarande händelse innebär, låter svårigen föreställa sig: och om brottets natur ockfå rimmeligen kunde undergå förändring, efter den egendoms mer eller mindre värde, som vore ägaren fräntagen, så blefve den här likväl icke mindre grof. En Köpmans Bref-Copie-Bok utgör en för honom dyrbar egendom. Den förvarar hemligheten af hans egen och hans Correspondenters tillstånd, af nästan alle hans speculationer: Och man behöfver icke äga någon insigt i hans yrke, för at finna det mistningen af denna egendom oundvikeligen måste göra afbrott och uppehåll i hans rörelse, men kan medföra ännu vida större olägenheter. Ganska säkert är äfven, at om man hade fräntagit oss 10,000 Piafter, hvilket med samma rättighet kunnat ske, så hade vi visserligen icke känt så mycket bekymmer, eller ansedt vår förlust så stor, som vi anfågo den, då Bref-Copie-Boken oss afhändes.

At Gouverneuren d. 19 Febr. 1798. utfärdadt Ordres, däruti han, *uti Eders Maj:ts höga namn, för skäl som voro af honom kände*, men dem han likväl ej meddelat, *anbefalt oss at inom Solens nedgång*, det ville fåga fem timar efter det vi af Orderne ärhöllo del, *nedfatta uti Gouvernementet en Summa af 40,000 Piafter, eller god borgen dertföre, eller i brist deraf träda i häckte å Skansen vid Gustavia*, — det har han ej heller förnekat. I denna oärhörda våldsgärning äro likväl Bergstedt och Dreyer delagtige, så vida de, medelst deras Bref ifrån Guadeloupe därtill gifvit anledning. Förklaringsarne utmärka ej otydeligen, det Trolle och Bergstedt änteligen äro förlägne
huru

huru denna händelse må kunna bemantlas. Och det synes äfven af den utväg de därtill tagit. För första gången ärfare vi nu, det berörde Ordres skola haft sammanhang med Moëd-faken, och til affigt at ärhålla visshet om vårt kvarblifvande på Öen intil des den blef afgjord. Men om få hade varit, hvarföre fingo vi ej veta orsaken? hvarföre ålades vi likafult, — (under loppet af undersökningen i Moëd-faken, och få snart tillfälle därtill var) — at i och för den faken ställa annan borgen? At det endast tilhör Domstolen, som handhafver målet, at derföre ålägga borgen, det är folklart: huru kunde då Gouverneuren befatta sig med det som på intet sätt angeck honom, utan ensamt Conseillen? — Och huru orimligt är det icke, när man efterfinnar, at *da var ännu icke ringaste bevis emot ofs företedt*; ty de Afskrifter, uppå hvilke Conseillens Dom sedermera grundades, framgäfvos icke förr än den 3 Maji 1798, samma dag som Conseillen ålade ofs at pretera en borgen, upgående til värdet af all vår å Öen befintelige egendom? — Conseillen hade redan d. 28 Dec. 1797 tilräckeligen förekommit vårt afflyttande, då Conseillen, genom Utslag, förklarar at i händelse jag, Vaucrosson Fader, bortreste från Öen, skulle Gouverneuren äga rättighet hålla sig til all vår fasta och lösa egendom därstädes: Hvartil behöfdes då vidare säkerhet? och änteligen, — Summan af 40,000 Piafter, hvad sammanhang hade den med faken, däri någon sådan aldrig nämnes? — Nej; at denna förevänning är en nu efteråt påhittad undanflygt, och ingen ting annat, därom kan, vid en rättvis undersökning, någon tvekan icke äga rum. — Rätta sammanhanget var detta: Gouverneuren Trolle var, af orsaker helt främmande til detta mål, blefven misnöjd med ofs, och blef det ändå mera då vi, uti den omtalte Assemblée des Notables, undandrogo ofs hans enskilda Domsrätt: denna misfämja kom nu Bergstedt väl til pafs. Icke tilfredsstälde af alle de chicaner och förföljelser, hvilke de sednare Månaderne af 1797 voro ofs öfvergångne, skrefvo han och Dreyer ifrån Guadeloupe de af Herr Trolle åberopade och bilagde Bref, hvilka tydeligen röja våldsamma affigter på våre Personer: Och Gouverneuren, förlitande sig på Bergstedts insigter och föreburne nit, samt för ögnablicket stadd utan rådgifvare, ansåg troligen omständigheterna fordra det steg han vidtog; men at han i den stunden tänkte på Moëd-faken, är ingalunda sannolikt. Bergstedt och Dreyer berätta, at deras Bref varit en verkan af Victor Hugues häftighet: och de upnämna, såsom vittnen därtill, åtskillige personer; men bifoga likväl icke bevis af någon. Berättelsen är således obevist.

Vi komme då änteligen til faken, angående lätta Moedrers införskrifvande.

Den äfven få ofullständiga och felagtiga som tröttande historia om Moedrernes förminskning och förfämring, hvori Bergstedt ingår, kunde vara sann och kan vara ofann, utan at i frågan något hvarken bevisa eller uplysa. Bergstedt har däruti glömt, eller med vilja utslutit hufvudsakligaste orsaken

ken til den förfämrade Moedens gångbarhet, den nemligen, at West-Indiens fördel därmed i visst afseende är förenad. — At et mynts värde beror mera af allmänna öfverenskommelsen och förtroendet, än af des intrinsequa halt, det bevisar Folkslagets olika mynt-förhållande. Uti de Öar, hvilkas Innevänare ännu äro lycklige nog at icke hafva lärt känna Guldets och Silfrets egenskaper, upfylla snäckor, läderbitar, tygstycken och glaspärlor aldeles behofvet af mynt. I flere Europeiske Stater åstadkommer papper all den nytta, som endast Guldet förmår i Westindien. Men allestädes fordrar hvarje Stats inre trefnad, at det antagne myntet får, uti sin behöfliga myckenhet, förblifva inom Landet. At äga et mynt, som af utlänningen förliskas, är derföre icke så olyckligt, som at hafva et sådant, at Utlänningen finner mera råkning vid des upköpande, än vid upköpande af Landets producter. I det förra fallet får Landet åtminstone behålla sit mynt, til förmån för inre rörelsen; men i det sednare förfvinner myntet och med det all slags rörelse. At det sednare likväl hade varit West-Indiens öde, om den hade envisats med at endast äga Moedrer af 9 penny vigt, det är onekeligt. Europas många Krig och de mynt-författningar hvilkas nödvändighet därifrån upkommit, hafva därstädes, på de sista 20 åren, nästan fördubblat Guldets begärlighet, det vill säga värde: deraf blef en naturlig följd, at Colonierne skulle antingen nedfåta halten af sit mynt, eller ockfå se desamma dem beröfvar. Och deruti åter ligger egentliga motivet til lätta Moedens gångbarhet, äfvensom til den liknöjdhet hvarmed West-Indien uppenbart kânt, det et Engelskt Handelshus vid namn Charity, utom andre, årligen tillfänt West-Indien millioner uti Barmingham förfärdigade Lätte Moedrer; samt i allmänhet til den därstädes rådande oinskränkta frihet i mynt-rörelsen, hvaraf det största bevis är det antagne fäit, hvarpå man, medelst egit sönderstyckande af större mynt, opåtaligt förskaffar sig skiljemynt, sådant som den halfva Piafter, hvilken vi, til uplysning, våge i underdånighet framlemnna. — Hårtill kommer ännu et skäl, som Bergstedt likaledes förbigått, det nemligen, at Moeden är et Portugisiskt mynt, hvilket Portugisiske Kronan likväl icke åger något intresse at på West-Indiske Öarne til des rätta värde underhålla, emedan Portugal icke där åger någre Besittningar.

At äfven en skamlig egennytta af desse omständigheter sig begagnat, och at äfven Moed-klipparen, förminskaren eller förfämrraren är straffbar, samt, om Bergstedt så åstundar, lika straffbar som i Europa den falske Myntaren, detta medgifves alt för gärna. Men hvad har det för sammanhang med vår sak? — Icke äre vi tiltalade eller angifne för at hafva klipt, förminskat eller förfämrat någon Moed? Huru kan då afhandlingen därom höra hit? — All oredighet som härrör endast från et illa organiserat hufvud, kan vara förlåtlig; men den, som påtageligen utmärker en lömsk håg at kasta skuggor, hvilka på annat fäit ej kunde vägas, förtjenar mera än föragt; den fordrar nåpft.

Sedan Conseillen, i sin Dom, tydeligen frikânt ofs från at hafva infört underhaltige Moedrer, men fäit ofs sakre til uplåter därtill, så blifva blott 2:ne frågor:

gor: 1:o hafve vi värkeligen haft upfåt at låta införa Lätta Moedrer, eller ej?
och 2:o innefattar et sådant upfåt brottlighet, eller ej?

Den förra frågan ankommer på bevisningen, hvilken Conseillen funnit fullständig. — Underfökom då bevisen. — Under hela ransakningens lopp hafva icke någre andre blifvit frambragte, än Nio stycken afskrifter af bref, hvilke afskrifter Fransyske Agenterne haft den godheten emot Förklaranderne, at til dem aflemna, med försäkran af Agenternes Secreterare, det de voro aldeles enlige med bref, utaf ofs skrifne, men af Franske Kapare öfverkomne på et upbragt Fartyg. — Originalerne äro NB. aldrig föredde. — Förklaranderne hafva icke allenast medgifvit det Agenterne voro våre uppenbare fiender, utan äfven påstått at de altid hänsigt förföljt ofs. Enligt 17. Cap. Rättegångs-Balken feck således icke något afseende hafvas å hvarken deras besynnerliga godhet, eller deras Secreterares försäkran, hvilken desutom var så mycket mindre bevisande, som i händelse Secreteraren äfven borde tros däruti, at afskrifterne voro enlige med sine originaler, någon trovärdighet likväl icke rimmeligen kunde lemnas honom i den omständighet, däri han omöjeligen kunde äga kannedom, nemligen, huruvida originalerne — (af hvilka de fleste voro utan underskrift) voro af ofs skrifne, eller ej. — — Hurudan är nu bevisningen? — Den är aldeles ingen. — Och föreställom ofs at Originalerne hade blifvit föredde, samt til deras rigtighet styrkte: kan då Bergstedts af honom sjelf ärkända egenskap af Nybegynnare och oerfaren Jurist, — (hvarom han visserligen må blifva trodd på sina ord), — kan den urfägta okunnogheten om den författning, som bjuder, det handbref icke få gälla för bevis i brottmål, som ej angå Statsaker?

Den andra frågan, rörande brottets (det vil här fåga det ovärkställda upfåtets) moralitet, är af Förklaranderne under ständiga motfägelser, på det besynnerligaste fått afhandlad. Domen innehåller uttryckeligen skäl, bevisande upfåtets oskuld; och Conseillens, med Domen fogade, underdåniga skrifvelse säger, *at handeln med lätta Moedrer varit et lösligt näringsfång*: Likväl belägger Domen upfåtet därtill med arrest å min, Vaucrosen Fader, person, samt sequestre å all vår egendom. Vid öfvervägande däraf, kan den vidare motfägelse som finnes uti Förklaringarne, icke mera förundra. Däruti anföres först, at rigtige och fullvigtige Moedrer böra hålla Nio penny 4 til 6 graan, och at alle vägande därunder voro och kallades lätte; men sluteligen, at endast de borde kallas lätte, hvilka vägde under Sju penny. — I ovifsheten hvilketdera man bör antaga, söker man naturligtvis uplysningen i Domen: den omtalar blott svårigheten at utstaka hvilka voro underhaltige, *emedan flere slag af dem som äro under rätta vigten, gin-go och gælde i hela West-Indien*. Hosgående Bilagor, Litt. A. b, A. c, A. d, så väl som det med förre Gouverneuren Bagge och Capitainen Bagge inför Eders Majts Nedre Justitia-Revision värkstälte vittnes-förhör, bevisa likväl de sanningar: *At alla Moedrer, vägande under 9 penny, 4 graan, kallas lätte: At sådane utgöra det i West-Indien gångbara Mynt: At de fullvigtige Moedrer blifvit af de lätte utträngde, ända til at nu mera icke uti rörelsen finnas:*

nas: samt at Regeringens egne växlar, äfven som *Ämbetsmännens löner*, icke betalas med annat än *lätte Moedrer*: Och därpå alt blifver en naturlig följd, at då införskrifvandet af et i Landet allmänt gängle mynt icke rimmeligen kan få egenkap af brott, så är det upåt hvarom brefven vittna, icke heller brottligt. Detta intages äfven bäst af brefven: uri de fläste begåres *Speciemynt*, *Guldmynt*, och blott där och hvar förekommer den varierande termen af *lätte Moedrer*. Ingentådes står utfatt någon vigt, och således icke heller at de borde våga under 7 penny, *Förklarandernes favorit-punct*. Allstådes omtalas däri det tryckande behof, hvori *Författarne* befunno sig af *lätte Moedrer*, dels för at betala sin skuld i sådan mynt-sort, dels för at inköpa varor til salu för sådana penningar. *Förklaranderne* hafva medgifvit at före den 26 Aug. 1797, då *Conseillen* fastställde *Moedens* vigt inom *Öen*, voro *Moedrer* af alle slag därstådes gällande: Således, om nu desse bref hade innehållit requisition af *Moedrer* under 7 penny vigt — (därtill brefven, som lagt är, ej gifva ringaste anledning), — hade ju därpå ej rimmeligen bordt göras et brott, då brevvens data visa, det requisitionen gjordes dels i slutet af 1796, dels i början af 1797, och altså *många månader innan Författningen* emot sådan vigt utkom. — At då man vistas på et ställe, som icke åger eget mynt, och man behöfver *Specie*, man låter sådant komma til sig; det är nödvändigt så vida man vil se sit behof upfyllt. At man då ej requirerar bättre mynt än det som är allmänt gängle, det är naturligt: ty man skulle annars blott göra förlust, utan at tjåna allmänheten, emedan det fullvigtiga myntet antingen stadnade i andre *Innehafvarens* gjömo såsom en raritet, eller ock af honom kastades i degeln. — At förbjuda ofs handla med *lätte Moedrer*, hade varit at befalla ofs nedlägga all rörelse: ty införskaffandet af fullvigtige ifrån *Portugal*, där de må ske finnas, vore at aldeles förstöra sig. De kosta, i anseende til omgången af deras anskaffande samt deras vigt, $9\frac{1}{2}$ *Piafter*, men skulle å *St. Barthelemy* ej betalas med mera än 8 efter *Moedens* därvarande *Cours*, och införskrifvaren skulle således förlora $1\frac{1}{2}$ *Piafter* på hvarje *Moed*. *Gouverneuren*, *West-Indiska Compagniet*, hvarje *Conseillens* *Ledamot*, och i allmänhet alle *Öens* *Innevånare*, hvilke då de åro i behof af *Specie*, måste sådant efterskrifva, och äfven altid emottaga *lätta Moedrer*, såsom det enda existerande *Guldmynt*, åro då lika brottlige, som vi. Man må således betrakta faken från hvad sida man vill, så kan man, så vida man respektar sanningen, aldrig anse upfåtet brottligt, utan måste finna *Domen* olaglig, samt alt hvad *Förklaranderne* til dess försvar skrifvit, orimligt.

Vid betraktande af *sjelfva sakens* natur, är den requirerade *Summans* belopp likgiltig; men det är ofs i annat afseende nödvändigt at här upträcka et fel i *Bergstedts* uträkning, för stort och för elakt, för at härröra från blott et misstag. Med endast sundt förnuft finner man, det en växel icke kan innehålla annan myntsort, än den som är gängle å den ort där växeln infrias bör: ty om, til exempel, vi ifrån *St. Barthelemy* drogo en växel på et hus i *Paris*, at betalas i *Svenska Riksgälds-Sedlar*, så skulle *Acceptanten*, om han ock förstod hvad *Riksgälds-Sedlar*

vore, naturligtvis ändå tro oss vara ifrån förståndet, och då han icke rimmeligen kunde åläggas anskaffa et Mynt, som i Landet ej funnes, vore han, ehuru vår Debitor, berättigad at växeln med protest återfånda. Det är således påtageligt, at de Brefven åtföljande Wäxlar, hvilke voro dragne på England, innehöllo Pund Sterling, och de på Holland Gyllen, Holländsk courant, eller, som de på Franska kallas, Florins. Men Bergstedt har likväl nu, med ombyte af bara en enda Bokstaf, förändrat förhållandet. De Bref hvilka medhade Wäxlar på London, uptogo deras sammantagne belopp, och framför Summan betecknades Myntsorten med et L. (Livres Sterlings) — På samma sätt blef uti Brefvet N:o 4, med hvilket Wäxlar på Holland voro sände, Myntsorten utmärkt med et F. (Florins) — Nu har, i Protocollerne, framför summeringen af sistnämde Breffs medhafvande Wäxlar, blifvit satt et L. i stället för F. och på den grund har Bergstedt antagit, at äfven desse Wäxlar innehöllo Pund Sterling. Efter vanlig cours fordras til et Pund Sterling ungefärligen 5 Piafter Gourdes; men däremot behöfs 3 Florins för at utgöra en Piafter. — Bergstedt har således, då han ansatt Wäxlarnes Summa 36786 vara Pund Sterling, och velat förvandla densamma til Piafter, multiplicerat den med 5 i stället för at den, såsom varande Florins, bordt divideras med 3. — Och deraf har händt, at Bergstedt, då han sammanlagit Summorne af alle de Wäxlar, hvilka tillika med de 9 Brefven voro upsnappade, fått et belopp af ej mindre än 204,311: 5. 4., då däremot det icke var, eller kan uträknas högre än til 24,568: 5. 5. — Den sistnämde Summan var ej större, än at hvar man kunde finna densamma nödvändig för et Handelshus af vidsträckt rörelse, i et Land, där pappersmynt icke finnes; men den af Bergstedt upgjorde, skulle oundvikligen, i mån af hvad den öfverstege probabiliteten af våre behof, förefalla misstänkelig: och man kan därför, med öfvervågande af Bergstedts öfrige förvars-sätt, icke tvifla, det ju detta fel i uträkningen blifvit med upslät begånget. — Vi vänte här det inkast: hvarföre gjordes icke uti Besvåren anmärkning, angående förändringen af de Bokstäfver, hvilke utmärkt Wäxlarnes myntsort? Och jag, Vaucrosson Fils, svarar därtill: emedan vår då nyttjade Fullmäktig antingen glömdde at göra den, eller ock icke insåg dess nödvändighet; och emedan jag den tiden ej var nog mäktig af Svenska språket, för at ingå i någon granskning af Besvårens innehåll. Beviset för anmärkningens rättighet ligger uti *omöjligheten af annat förhållande än det vi här upgifs*, och, til öfverflöd, uti Brefvet N:o 5. — (infört ibland de förut tryckte Bilagor) — där, med uptagande och återopande af, hvad Brefvet N:o 4. innehållit, de med sistnämde Bref öfverfände Wäxlar finnas vara nämde til deras Summa 36,786. NB. *Holländsk Courant*. Se sista raden af 83 sidan, och första orden af 84:de.

At Förklaranderne sjelfve icke måste vara aldeles blinde i frågan om Dorrens laglighet, sådant röjes af deras myckna omsorg at öfvertyga Eders Maj:t det Domen icke skal medfört vår olycka eller skada. Deras grunder härvid äro: at Domen skal vara illa öfverfart, och således ej af det innehåll man tror i Sverge: At vi skole, redan före denna Saks början, varit förstörde och således ej haft

något

något at förlora: samt ånteligen at Domen ej skal blifvit värkståld. Skilnaden emellan emprisoner och arrêter är rigtig. At det förra betyder fångelse inom lås och bom uti allmänt häckte, är sant; men lika sant är, at vi aldrig gjordt en sådan uttydning å det mig, Vaucrosfon Fader, ådömdede Öde. Ordet arrêter måste, för at betyda något, väl minst betyda Förbud at gå utur sine rum: och det är blott så vi ansatt Domens lydelse. At personliga friheten åfven därigenom är betagen, lærer väl af ingen förnuftig människa kunna nekas. Om, sedan vi genom Hugues rofgrighet förlorat 8 til 10 Millioners egendom, vi högeligen beklagat oss såsom lidande: om vi af frugtan för våre Rövare, velat dölja hvad vi bergat, så väl som at vi gjorde andre ån locala Operationer, samt derföre vid våra Fartygs expedierande, begagnat oss af våre vänners namn, med undvikande af at sjelfve synas; så har alt detta blott varit värkan af en ganska naturlig försigtighet: och vi tro at, då sanningen däråf dels ej kan nekas, dels är i förklaringsarne medgifven, så är det skamligt af Förklaranderne at inför Eders Maj:ts tala hvad de uppenbart veta ofant vara. Vi åge ej den svagheten at vilja synas rika; men vi tro at af alla som oss känna, faller det säkerligen icke någon annan ån Förklaranderne in, at anse oss för ruinerade. Blott den egendom vi å St. Barthelemy innehafve, jemfört med det förtroende vårt hus i så många år haft och har, borde befria oss ifrån at som sådana utmålas. Franske Agenternes seqvestre å våre tilhörigheter var visserligen högst olycklig; men den sträckte sig ej utom Franska väldet. Våre å de öfrige Öarne, såsom St. Martinique, Domingo och Havana, m. fl. ågande fordringar, bestigande sig, enligt nårlagde specifiqu upgift, den vi årbjude at med ed såtta, om så åstundas, til 1,383,496 Livres r. 6., så väl som våre å St. Domingue ågande Plantager, voro frie från alle Agenternes anspråk, och åfven, uppenbarligen, för andres. At sådan är vår egendom, derom kunna Förklaranderne icke vara okunnoge. De tala således emot bättre vett och öfvertygelse. Eders Maj:ts upmärksamhet lærer desutom ej undfalla den motsägelse som visar sig däri, at Förklaranderne på en gång tillägga oss at hafva uti en enda post införskrifvit 204,311 Piafter, och tillika försåkra, det vi ej förmå göra andre ån locala affärer. Det kan vara lappri i faken, om vi åge et eller två Magaziner: Men Förklaranderne håg at aldrig, i hvad oss angår, säga sanning, synes åfven i uppgiften därom. Oss tillägges däri blott et, då det omöjneligen kan vara någon af Förklaranderne obekant, det vi värkeligen hafve 2:ne, af de största på Öen, hvilket af mångfaldige Svenskar, som de sednare åren varit i vårt hus, och nu vistas här, kan försåkras. — Om det vore sant at den öfver oss sålde Dom blifvit lemnad utan värkställighet, så visade en sådan försummelse blott et fel mera hos Förklaranderne; men vi kunne icke medgifva förhållandet sådant. Ifrån Domsdagen intil des Eders Maj:ts nådiga Inhibitions-Resolution ankom, var jag, Vaucrosfon Fader, i en fullkomlig Civil-Arrest; ty jag vågade icke gå utur mitt hus. Jag hade ingen bevakning; men det hårrörde förmodligen deraf at Garnisonens styrka icke tillät en sådan detachering. Den var åfven onödigg, ty frugtan för Skansens ohyggliga boning, hvarmed jag förut varit hotad, värkade mera ån all bevak-

vakning. Lika naturligt det är, at 8 Månaders arrest, förenad med den bittra oro och bekymmer, skulle aldeles medtaga hälften och närma slutet för en 70 års gammal Gubbe, lika lått begripligt är det också, at då den ena af oss således satt emellan fyra väggar, och den andra var nödfakad at, med äfventyrande af den fara för lif och hälsa som åtföljde en så håftig förändring af Climat, resa ända til Norden för at söka rättvisan, så kunde vår egendom, om den också icke varit belagd med seqvester, likväl omöjeligen annat än vanvårdas. Begrepet om sedan beskaffenhet emot sig, kan omöjeligen göra någre affairer. Han träffar icke någon villig at ingå sådana med en man, satt utom förvaltningen af sin egendom, och han måste, som man säger, stå säkert på egen botten, eller också vara fällsynt lycklig, för at icke blifva för alltid förlorad. All vår egendom var med seqvester belagd: Domen var allmänt kunnig: den åtföljdes af det rygte, at denna bestraffning blott vore en förberedelse til en ännu strängare, som ämnades oss: Hvilken skulle väl då hafva varit nog oförfärdig, at icke draga sig undan för alle Handelsaffairer med oss? Det är sant, allmänheten kände beskaffenheten af vår sak; men den kunde omöjeligen känna Svenska Lagarne, och ännu mindre Svenska rättvisan. Dömden allmänheten til den sednare efter hvad den dageligen årfor å Öen, så skulle åtminstone ovifsheten afskräcka. Domens innehåll i denne del blef visserligen ej lemnad utan vårkställighet: men antagom äfven at så skedd, så är ändå förhållandet enahanda, emedan, då Domen vunnit all möjlig publicitet, men det supponerade hemliga Beslutet om vårkställighetens inställande ej blifvir kundgjort, vårkan af Domen nödvändigt skulle blifva densamma. Den Egendom som var i våre händer, förseglades ej; men seqvesterering består ej allenast i försegling. Om vi hade velat begå det brottet at bryta seqvestren, och sälja våre förråder i Magazinerne, så skulle vi hafva saknat köpare: Och med flere af våre debitorers bref kunne vi styrka, det man ej vågade berala oss våre fordringar. At vårkställigheten kunnat vara strängare, och at man på slutet lät oss förmärka det vi ej behöfde vidare innehålla vår rörelse, det medgifve vi: Men måtte vi sådant härrörde af moderation eller af fruktan? vår protest emot Domen, min, Vaucrosfon Fils, resa til Sverige i tydlig affigt at begära rätt och uprättelse, samt Förklarandernes egit medvetande, göra det sednare i vår tanka mera troligt. Men om man skulle vilja tvifla därpå, så kan man dock ej tvifla på den verkan af Domen, det vil säga, det lidande vi årfarit. Vi vilje gärna utsluta utur beräkningen den vinst och fördel vi kunnat hafva af vår handel, om man lemnat oss i fred och ro; den är och måste vara incalculable. Men vi betyge at den värkeliga förlust vi gjort genom rörelsens afstånande, genom hastigt betäckande af sådana Creditorer at hvilke händelsen gaf misstroende, och genom urestängandet från lyftningen af våre egne fonder, äfvensom ifrån tillynen af den egendom vi hafve å Engelske, Danske och Spaniske Öarne, sammanlagd med den kostnad hvar til Processen föränledt, uppgår til Tunnor Guld. Sanningen af detta äre vi färdige at, när sådant oss tillåtes, edeligen århålla.

De påståenden Förklaranderne trott sig berättigade at emot oss uppställa, svara fullkomligen til Förklarandernes redan ådagalagde grundfatfer. — Således, när en af Eders Maj:ts underfåtare å St. Barthelemy icke låter sig nöja med et förtryck af därvarande styrelse, sådant, at det endast kan jämföras med hvad Resebeskrifvare berättat om Musulmanska Beyer; när han understår sig däröfver klaga inför den bästa, den rättvifaste Konung, så bör han, til straff för sin förmåtenhet, och til varnagel för androm, först stå et par timmar i halsjärn, och sedan se klagoskriften af Skarprättaren upbränd; därefter bör all hans egendom confisceras, och sluteligen bör han med hela sin famille förjagas utur Eders Maj:ts Besittningar! — Ja, nog vore styrelsen på St. Barthelemy sedermera säker för klagomål, ofta ledsamma nog.

Ibland de mångfaldiga ämnen, utom ämnet, af hvilke förklaringarne blifvit upfylde, äro åtskillige hvilka vi anse oss icke kunna aldeles förbigå.

Förklaranderne berättat det vi skole varit så allmänneligen anfedde för Inskaffare, af hvad de kalla, ömsom falskt, ömsom underligt och ömsom gångfe mynt, at man skal gifvit Moedrer af lägsta värde namn af Vaucrosfonske. — I den mån effekten af et slag är väl uträknad, och slaget således farligt, i samma mån blifver detsamma också nedrigt, då det befinnes hafva varit orättvilligen gifvet. — Förklaranderne hafva icke beledsagat berättelsen med något bevis, eller med någon omständighet, som i ringaste måtto kunde göra den sannolik. — Vi svärje at des innehåll är den fullkomligaste af alle osanningar. Vi bönfalle det Eders Maj:t nådigst ville granska ej mindre alle ifrån Gouverneuren inkomne rapporter, än alle i denna sak förekommande handlingar; och vi äre öfvertygade, at då Eders Maj:t däruti icke igenkänner ringaste spår til bestyrkande af denna ovärdiga calomnie, skal den värkan som därmed varit åsyftad, säkerligen återfalla på upfinnaren, som icke kan vara någon annan än Bergstedt, hvars ondska och hvars begär at synas qvick däri lika framlyser.

Gouverneuren af Trolle anför en honom af Dreyer gjord mundtelig berättelse därom, at Vaucrosfon Far, jemte en mängd andra handelshus, skola uprättat öfverenskommelse sig emellan, angående så kallade pluggade Moedrers antagande i rörelsen. — Jag, Vaucrosfon Fils, känner ej huruvida detta åger någon grund eller ej; och kan således däritil hvarken jaka eller neka. Men om så värdeligen sig förhåller, så bevisar det blott, at rörelsen sådant fordrat. Öens handel har icke mera egen styrka, än at den hufvudsakeligen beror af Grannarnes: Öen åger icke annat mynt, än som fås ifrån de andre Öarne, och måste således emottaga det, sådant det där finnes. När nu det mynt, som kommer därifrån, icke upgår til den halt Gouvernementets författningar endast tåla; när Öen icke har något eget Myntus, där det underhaltige myntet kan omarbetas; så finnes ju ingen annan utväg, än at söndertaga någre Moedrer och därmed plugga eller öka de andre. Fe-

ler ligger fäledes i författningen. I et Land, hvars statistiska förhållande är blott commercelt, är hvarje band, lagt på handeln, et värkeligt ondt.

Herr af Trolle visar en obehörig ömtålighet, då han ifrar emot Vaucrosfon Fader, för det at Eders Maj:ts Nådiga Communications-Resolution blifvit Gouverneuren i tvänne vittnens närvaro öfverlämnad. Om vittnens nyttjande varit en öfverflödigt försigtighet, så var den åtminstone hvarken olaglig eller utom ordningen: Och så länge Gouverneuren ej leder i bevis, det Vaucrosfon Fader, vid det omnämde tillfället, genom årbörder eller miner brustit i agtning emot Gouverneuren, bör Vaucrosfons ålder fritaga honom från misstankar för all kittslighet. Det bref jag, Vaucrosfon Fils, haft från en af de personer hvilka vid tillfället varit vittnen, gjöra desutom om förloppet en helt annan berättelse.

Då Bergstedt talar om Allaryske målet, tillåter han sig desse ord: "i hvars följer Vaucrosfönerne igenkännes." Hvad han därmed menar är en obegriplighet. Om det är en upåtlig tverydighet, eller blott en misslyckad flygt efter snille, kunne vi icke eller förklara. Omöjeligen kan hans affigt vara, at tilräkna oss någon del i Allarys, denne Hugues gunstlings, ohyggeliga brott.

I den ena af förklaringarne omtalar Bergstedt, at vi förr skole varit krypande för honom, samt fökt hans protection; och i den andra, hvilken han kallar Bi-förklaring, berättar han det vi på samma tid altid skolat hafva visat honom jämn, men knapp höflighet. — I ovifsheten hvilketdera vi böre tro hafva varit hans värkelige mening, våge vi försäkra at båda delarne är ofanning. At Bergstedt kanske fordrat det vi skola krupit, är ej otroligt, då vi befinne huru betydande och mågtig han ansatt sig vara. Och at vi kan hånda gjordt bättre uti at föka hans protection, det vilje vi ej heller motfåga; men visst är, at vi likväl icke gjordt någotdera.

Förklaranderne påstå at vi begått Domqval därigenom, at vi berättelsevis, i våra Besvär, nämmt Domen i Metzlerske saken. — Denna sak förebåres hafva gifvit första anledningen til vår: vi kunde ju då icke undvika omtala den.

Bergstedt anser icke otroligt, at vi åre af couleur, och han vågar fåga det i sin förklaring. — Jag, Vaucrosfon Fils, har varit här i hufvudstaden öfver 2:ne år, har under den tiden haft den nåden at åtskillige gånger få synas inför Eders Maj:ts. Jag frågar, hvad omdöme förtjenar en man, som kan framkomma med något så lätt uplyst och genast vederlagt. — Och antagom åfven at vi voro Negrer; förändrar det saken? Är våld emot Negrer mindre våld? I sanning vore högst olyckligt om någonsin Negrerne å St. Barthelemy nödgades anropa Conseillens för svar, och därvid skulle finna på Domstolen en man af Bergstedts tankefätt.

Då Bergstedt vetat at våre moraliske characterer icke kunde vara Eders Maj:t kände, har det varit honom lätt at beskrifva oss såsom tråtgirige. — Han har likväl ej varit mera bekymrad at framföra bevis til denna, än til de mångfaldige andre tilvitelser han oss gör. Van at sjelf döma efter godtycke, röjer han allestädes föragt för den omgången at nyttja bevis. Handlingarne i denna sak vittna, at alle våre åtgärder varit försvarssteg. Om man är tråtgirig för det man ej opåtralt låter nedtrampa och förstöra sig, så ligger det felet i hvar människas natur, och i des rätt. Detta är den första process vi hafve. Och at vi å de ställen där vi bodt, varit kände för stilla och fredlige Medborgare, sådant kunna Herrar Rothstein och Röhl — (hvilka nu äro här i Stockholm, och af hvilke den förre i längre tider känt oss i St. Eustache, och den sednare i Barthelemy), — icke vågra at intyga.

Förklaranderne berättat vidare, det rygget skal förklarar dem olycklige för denne sak. — Jag, Vaucrosfon Fils, kan ej känna om sådant rygte gått å St. Barthelemy eller ej. Har det existerat, så härrör det förmodeligen från utspidarens omdöme om saken; men vi betyge at vi ingalunda varit utspidare.

Om vi ansågo tillståndigt at uppehålla Eders Maj:t med rygten, så skulle jag Vaucrosfon Fils, kunna förete tillförlätelige bref angående sådane, hvaraf Förklaranderne sjelfve anses vara urgifvare, och hvilka lofva förklaranderne det mågtigaste beskydd af et visst agningsvärdt Samfund och des Ordförande. Men vi, som å den ena sidan hyfe för mycken värlig vördnad för de Herrar hvilka därmed menas, för at kunna låtta i fråga möjligheten af någon annan grund för sådane rygten, än elaka människors uppfinningsgåfva, och å den andra endast känna medömkan för den usla tanka at någon ting annat än lag och rättvisa skulle kunna värka hos Eders Maj:t, förbigå alla misgynnande rygten.

Bergstedt beklagar sig öfver, at vi skole satt bestickningsstämpeln på honom; och han anför såsom bevis, at Dreyer skal försåkrat honom, det han skal i Guadeloupe låst et bref, som skal varit ifrån oss, däri skal blifvit sagt, at vi ingen ting skulle underlåta för at vinna Justitiarien. — Om någon ting förtjenar namn af sqvaller, så är det visst detta bevis. Om et sådant bref gifvits, hvarföre skulle det icke kunnat anskaffas lika lätt som de öfrige? Männe Agenterne hade vågrat den godheten at åfven aflemna det? Nej, visserligen icke. Vi förklare, at vi aldrig skrifvit en sådan mening, som den af Bergstedt anförde; och denna sak vittnar bäst, at vi aldrig haft någon tanke at besticka Bergstedt. Det är således icke vi, som satt dit stämpeln.

Med en synbar affectation söker Bergstedt kasta skugga på sin företrädare. Norderling behöfver icke här något försvar; men det är svårt at icke harmas vid at se honom så, utan all anledning, angripas. Efter 10 års vistande i St. Barthe-

thelemy, är han återkommen i lika villkor, hvori han för härifrån. Bergstedt är ännu frånvarande. Tiden för jämförelsen är således ej inne, och vi afhålle oss derföre ifrån at göra den.

Vi hafve, i våre Belvär, nämt origrigheten af Bergstedts Protocoller. Han har nu medgifvit någon olikhet imellan det utdrag vi fått och det ineliggande Originaler. Han hade således ej bordt finna sig så illa särad af vår anmärkning derom. Vi hafve icke här de båda utdrag han låtit oss lösa, och kunne altså ej ingifva dem til collationering. Det upfsår Bergstedt oss tillägger at vilja häckla alt, kunne vi ej åraga oss. Om vi haft det, så hade Bergstedts composition af Protocoller, Utslag och Dom, lemnat oss mer än tilsräckeligit fålt, hvilket likväl blifvit af oss, til stor del, sparadt. Vi hafve til och med förbigått omständigheter af vigt i procesfen. Exempel därpå är, at vi ej gjordt anmärkning vid den olaglighet i rättegången Bergstedt däri begått, at han tillåtit Herr Hodge vara vår Domare. I Metzlerska faken, hvilken lagt grunden til denna, och rätteligen häraf blott gjorde en början, var Hodge vår Contraparts fullmägtig. De tryckte Protocollerne uplysa sådant: och likväl visar Domens underskrift at han nu äfven til den bidragit.

Gouverneuren Trolle förmåler, at sedan den år 1796 af oss, jemte de fläste Öens Handlande, til Gouverneurs-Åmbetet ingifne skriftelige föreställning — (om angelägenheten af et fullkomligare beskydd emot Franske Kapare) — blifvit, i anledning af det misnöje den gifvit Gouverneuren, samt til följe af de försåkringar Gouverneuren därpå afgaf, återtagen, så skole vi likväl, tvårtemot öfverenskommelsen gjordt densamma allmänt kundbar. — Vi igenkänne häruti Förklarandernes beständiga föresats at tillägga oss all möjelig orått. Sammanhanget af skriftens publicitet är i korrthet denna: Under den tid af 24 timmar, som förflöt emellan emotragandet af vår skrift och den explication som därpå följde, hvorigenom hela schismen bilades, hade Biguard utaf skriften skaffat sig en copia, och, glad af tillfället at kunna, efter ordspråkets lydelse, fiska i grumligt vatten, kungjorde han den allestädes, samt upref därigenom misnöjet hos Gouverneuren. Det var således icke vi, som voro därtill vållande. De bref som medhade afskrifterne, äro, enligt deras data, mycket sednare.

Om utländske oroligheter, ifrån hvilke St. Barthelemy (sedan armerade Cutter-Briggen Hufarens ankomst) lemnar beskydd, eller om Förklarandernes lyckliga Administration varit måst bidragande til Öens florerande tilstånd, därom värdes Eders Maj:ts i sin vishet döma. Det angår ej denne sak. Ovedersågligt blir ändå, at hoppet om äfven enskild säkerhet ingår i beräkningen hos ditsflyttande.

Stor-

Stormächtigste Allernädigste Konung!

Det är icke allenast öfver Conseillens hemställan, och vårt ändringsfökande i Domen, utan äfven öfver vårt underdåniga påstående om *uprättelse* och *ärfättning* Eders Maj:t går at döma. Våldsam har den förföljelse, och hårdt det förtryck varit, man emot oss utöfvat. Denna gången har det träffat Personer, ägande nog styrka och mod at uthärda lidandet och ärhålla räddningen. Härnäst skulle det kunna drabba den, som deraf krossades. I samma mån Coloniens afstånd från Moderlandet är stort, i samma mån är Ämbetsmannens magt å förra stället afgjörande; och deraf åter följer, det Coloniens behof af beskydd ifrån alt förtryck af dem, förtjenar det ömaste affeende.

Med underdånigste åberopande af desse grundsatser, öfverlemne vi vår klagan at Eders Maj:ts nådiga pröfning; men tro oss därvid böra ådagalägga, det icke något hämdbegär, utan blott hägen at för oss och våre medbröder vinna fäkerhet i framtiden, styrer oss: och vi anhålle derföre underdånigst at få förändra och minska våre förut, angående Förklarandernes ansvar, gjorde påståenden.

Eders Maj:t har redan behagat endtlediga Major af Trolle ifrån Gouverneurs-Ämbetet å St. Barthelemy; han är således icke mera i tillfälle at kunna skada oss: och vi behöfve altså icke i anseende til honom mera begära, än blott at Eders Maj:t täcktes, i Dets meddelande Utslag, nådigst förklara, det Gouverneuren emot oss olagligen förfarit, samt at han gjordt sig skyldig deltaga i ärfättningens utgjörande, deraf vi likväl underdånigst förbehålle oss at Major Trolles andel få eftergifva. Vi blifve så mycket häldre nöjde därmed, som vi anse oss skyldige at offentlig förklara, det vi ångalunda tro Herr af Trolle hafva värkat emot oss för lika ändamål, som Dreyer och Bergstedt.

Herr Dreyer kan icke mista sit fäte uti Conseillen utan at förlora sin tjenst såsom West-Indiske Compagniets Agent, i hvilken egenkap han där är Ledamot. Detta dubbla kall, af Köpman och Domare, gör förlätligt om han någon gång sammanblandar egenskaperne, och är det förra, då han borde vara blott det sednare. Någon lagkunskap kan icke heller med skäl mera fordras af honom, än af Conseillens samtelige valde Ledamöter. Vi inskränke altså vårt underdåniga påstående därtill, at Eders Maj:t, jemte Domens förklarande för laglös, ville i nåder låta til nu varande Gouverneuren å St. Barthelemy afgå befallning, at å Eders Maj:ts höga vägnar inför

inför Confeillens Protocoll, föröpne dörrar, och i vår närvaro, alfvarfamligen förehålla Dreyer och de valde Ledamöter, hvilke varit i Confeillen närvarande den 28 December 1797, deras därutinnan begångne fel, at de icke *då genast* ofs återfält vår, i deras vård då aflemnade, Bref-Copie-Bok; — samt at på samma fått meddela de valde Ledamöter, hvilka til Domen bidragit, en eftertänkelig varning, at hädanefter bättre befinna hvad som fordras til en laga bevisning, och hvad som utgör brott. At Dreyer och de valde Ledamöterne, Herr A. Blyden, P. Bernier, A. Giraud, R. Hodge och W. Cock, måge åläggas deltaga i befridande af vår ärfättning, yrke vi likaledes i underdånighet.

Vi äge många skäl at anse Justitiarien Bergstedt såsom, jemte Hugues, uphof til alt hvad ofs händt: Med den känsla ärfarenheten lemnat, ryse vi för alt det onda Bergstedt ännu kan göra ofs och våre Medbröder, Öens Innevånare: vi äre derföre pligtige dem och ofs, at i underdånighet fullfölja det påstående, hvartil Lag och Sakens beskaffenhet gifver anledning. Vi yrke således det Bergstedt må varda förklarad sin tjenst förlustig, och oskickelig at någon Domare-Syssa bekläda, samt desutom skyldig, at til ofs i sin mån ärfättning gifva.

Skulle, emot hvad vi förmode och utbedje, Eders Maj:t i nåder finna, det någon färskild Fiscalisk action måste föregå Bergstedts skiljande från tjensten, så anhålle vi underdånigt, det Eders Maj:t jämväl, i anseende til detta Måls färskilta egenskap, de därutinnan uppenbara grofva fel, af Bergstedt begångne, så väl som til förekommande af möjligheten för honom at, under den långa tid som Actionen medtager, vidare skada göra, nådigt vilje, jämte Handlingarnes öfverlemnande til Justitiæ-Cancellers-Ambetet, förklara det Bergstedt emedlertid, och intil des Actionen varder afgjord, bör från utöfningen af Justitiarie-Beställningen sig afhålla.

Vidkommande det färskilta ansvar, som otvifvelagtigt följer uppå den fällsynta vanvördnad för Eders Maj:ts nådiga Bud och Befallningar, Förklaranderne ådagalagt, därigenom, at de icke förr än Sju månader sedan de ärhållit del af Eders Maj:ts 3:dje Communications-Resolution, deras underdåniga Förklaring afgifvit; så torde icke ofs tillhöra at något påstående i den delen göra. Men som vår rätt äfven i den frågan så vida ingår, som, genom tidens utdrägt, vårt lidande blifvit förlängt, och vår kostnad ökad; altfå lærer i nåder tillåtas ofs, at i underdånighet erindra om den ökade ärfättnings-skyldighet hos Förklaranderne, som därmed måste vara förenad.

Hvad nu ärfättningen angår, så borde den väl mätas efter lidandet; men som i anseende til omöjligheten at på et afftånd af 2000 mil ifrån de stäl-

len där verificationerne skulle ärhållas, dem anskaffa och upgöra en specifique räkning, vårt lidande svårligen kan rätt värderas; altfå och då jag, Vaucrosfon Fils, nu mera lärt känna huru stort affeende man här i Landet lemnar åt Summor hvilka i West-Indien endast äro måttelige, vilje vi icke begära at varda skadeslöfe. Med betraktande af det öde vi undergått, med blott et ofullkomligt omdöme angående de förluster som derifrån nödvändigt måste vara oskiljagtige, och med et billigt affeende å den kostnad denna sak ofs påfört, hvaraf min, Vaucrosfon Fils, resa hit och 30 Månaders vistande här, endast deraf förorsakad, upgå til en betydlig Summa; torde Eders Maj:t nådrättvist inse våre pretentioner icke vara öfverfpände, då vi i underdånighet fordré, det samtelige Förklaranderne måga varda ålagde, at i et för alt til ofs ärlägga en Summa af Femton Tusende Riksdaler, hvilken ungefärligen upgår til tredjedelen af de förluster vi värkeligen fått vidkännas, och troligen icke mycket öfverfziger hvad Bergstedt nu mera ensamt förmår bestrida, af sine å Oen ägande Fastigheter.

Med djupaste underfätlig nit och trohet framhärde vi at vara

Stormågtigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

allerunderdånigste och tropligtigste underfätare,
Vaucrosfon & Fils ainé.

Stockholm, tryckt hos JOHAN CHRIST. HOLMBERG, 1800.

www.books2ebooks.eu